

Prostějov (k. ú. Vrahovice, okr. Prostějov)

„Čtvrtky“, parc. č. 555, 940, 558/2, 559, 560/1–560/3.

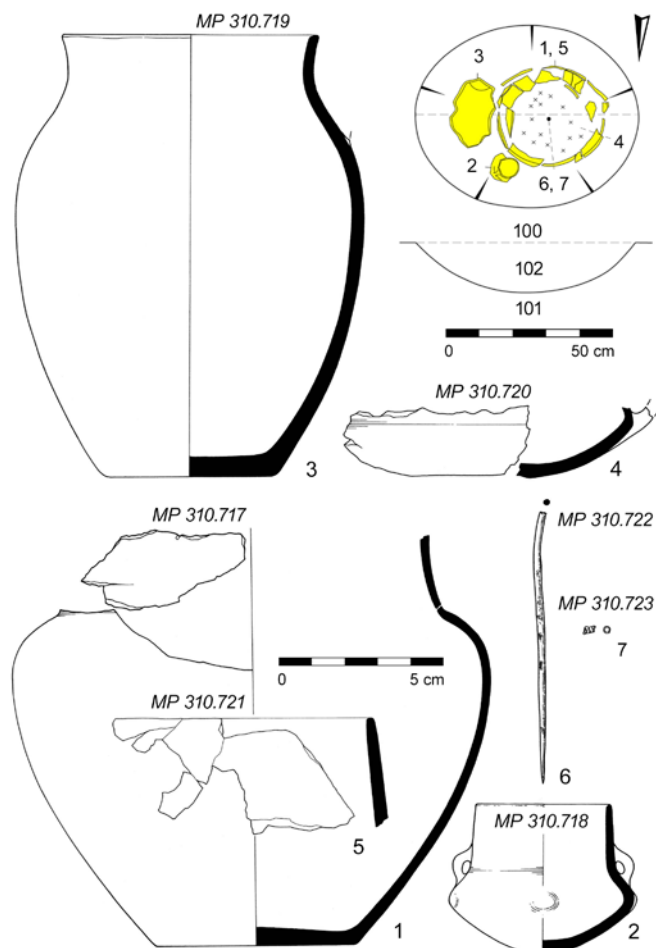
Lužická kultura. Pohřebiště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.,

inv. č. 310.717–310.730.

Lokalizace: S-JTSK – -554704.20, -1133554.63

Ve dnech 18. února až 10. července 2020 probíhal průběžný archeologický dohled vyvolaný výstavbou vodovodního přivaděče do prostějovské průmyslové zóny, který propojil stávající výtlačný řad z čerpací stanice Hrdibořice do vodojemu Stráž s vodovodním řadem v ulici Kralická. V poloze s pomístním názvem „Čtvrtky“ zemní práce narušily již dříve známé žárové pohřebiště lužické kultury mladší doby bronzové (např. Červinka 1902, 205; Gottwald 1931, 72; obr. 34) spolu s ojedinělým kostrovým hrobem postrádajícím doprovodný inventář a datovatelným tak jen hypoteticky, na základě dřívějších nálezů, do pozdní doby kamenné (kultura zvoncovitých pohárů, např. Gottwald 1931, 48) nebo mladší doby hradištní (např. Gottwald 1931, 118; Šikulová 1959, 162).

Obr. 34. Prostějov-Vrahovice. Kresběná dokumentace žárového hrobu H1 s inventářem. Kresba J. Molčíková.

Fig. 34. Prostějov-Vrahovice. Drawing documentation of cremation grave H1 with grave goods. Drawing by J. Molčíková.

Literatura

Červinka, I. L. 1902: *Morava za pravěku*. Vlastivěda moravská. I. Země a lid, svazek II. Brno: Musejní spolek.

Gottwald, A. 1931: *Můj archeologický výzkum*. Prostějov: Městské muzeum v Prostějově.

Šikulová, V. 1959: *Moravská pohřebiště z mladší doby hradištní. Pravěk východní Moravy I* (1958), Gottwaldov, 88–162.

Summary

In the location known as “Čtvrtky” in the Vrahovice cadastral area (Prostějov District), groundworks disturbed a previously known cremation cemetery from the Lusatian culture, Late Bronze Age, along with an isolated inhumation burial lacking grave goods and therefore datable only hypothetically – based on earlier finds – to the Late Stone Age or the Early Hillfort period.

Pavel Fojtík

Račice-Pístovice (k. ú. Račice, okr. Vyškov)

Zámek Račice, parc. č. st. 1.

Doba bronzová – halštatská. Výšinné sídliště. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: S-JTSK – -578307.90, -1153940.31; -578309.62, -1153941.08; -578310.44, -1153939.33; -578308.61, -1153938.51

V listopadu roku 2019 provedla Archaia Brno z. ú. předstihové sondy na jižní terase račického zámku, které předcházejí jeho rekonstrukci (Dejmal, Vágner 2020). Krom nálezů z období středověku a novověku (viz oddíl Středověk a novověk) byla v rámci sondy 2 vyzvednuta nepočetná kolekce pravěké keramiky. Ta se nacházela ve vrstvě s.j. 117, která měla charakter svahoviny a naléhala již na rostlou skálu. Krom pravěkých nálezů obsahovala vrstva i keramiky z období 17. století.

Pravěké nálezy zde tedy byly v druhotné poloze. Je pravděpodobné, že se sem dostaly patrně splachem z vyšší části ostrožny. Keramický soubor je možné datovat do pozdní doby bronzové či do starší doby železné. Bližší dataci nelze provést pro omezený rozsah souboru. Nicméně když k této informaci připojíme ještě náhodný nález částečně opracovaného jádra rohovce z prostoru předsunutého opevnění před zámek, můžeme uvažovat o existenci dosud neznámého výšinného sídliště z období pozdní doby bronzové či starší doby železné v prostoru dnešního zámku. Pozůstatky výšinného sídliště budou jistě značně poškozeny stavbami původního hradu a pozdějšího zámku, protože v prostoru nádvoří a jižního křídla došlo k odstranění terénu až na rostlou skálu.

Nicméně, sama existence nově objeveného pravěkého osídlení na ostrožně rozšiřuje naše informace o rozsahu osídlení regionu na přelomu doby bronzové a halštatské. Co se týče prostorových souvislostí, je možné, že námi objevené sídliště souvisí s blízkým hradiskem okolo vrcholu u Bílého Kříže, které je datováno do mladší až pozdní doby bronzové (Čižmář 2004, 219–220).

Literatura

Dejmal, M., Vágner, M., 2020: A048/2018 Račice zámek – sondy a geofyzika. Rkp. nálezné zprávy č. akce A048/2018.

Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Čižmář, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.

Summary

A test excavation took place at Račice Castle (Račice cadastral area, Vyškov District) in 2019. Bronze Age or Hallstatt period pottery

was discovered in a secondary position. These finds apparently confirm a so far unknown prehistoric occupation of the castle promontory.

Miroslav Dejmál

Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov)
„Podsedek“, parc. č. 762/26.

Mladší doba bronzová. Pole. Průzkum detektorem kovu.
 Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4719722N, 17.4991583E

V roce 2020 byl na katastru obce Radslavice u Přerova během preventivní prospekce realizované Jaroslavem Loučkou, spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., zajištěn ojedinělý kovový nále z mladší doby bronzové. Místo nálezu se nachází na staré říční Radslavické terase, přibližně 1,4 km jihozápadně od obce Radslavice, v poloze „Podsedek“, na parc. č. 762/26. Nadmořská výška polohy činí 222 m. Nalezeným kovovým předmětem je torzo subtilní bronzové sekerky s tulejí a odlomeným ouškem (obr. 35). Její příčný průřez je v úrovni odlámaného ústí oválný, ve střední části těla má zkosené boky. V podélném průřezu se sekera zužuje směrem k ostří. Ústí tulejky a ouško bylo v minulosti z velké části odlomeno. Ostří nese rovněž známky poškození. Tělo sekerky je hladké, bez výzdoby. Povrch artefaktu je nerovnoměrně pokryt světle zelenou patinou. Místy je patrná původní barva kovu. Přes značné poškození tulejky lze radslavický exemplář pravděpodobně zařadit ke starší formě tvarů seker s vykrojenou a zobákovitě protaženou tulejí (Salaš 2005, 38–39, tab. 147: 26). Celková délka sekery činí 52 mm, šířka v úrovni ostří 24 mm. Hmotnost činí 37,5 g. Subtilní bronzovou sekeru s tulejí a ouškem lze rámcově datovat do mladší doby bronzové a lze ji spojit s blíže nespecifikovatelnými aktivitami kultury lužických popelnicových polí na lokalitě.

Obr. 35. Radslavice. Bronzová sekerka s tulejí. Foto Z. Schenk.
Fig. 35. Radslavice. Bronze Age socketed axe. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

An isolated Bronze Age socketed axe was found in 2020 during a metal detector survey in “Podsedek” field in the cadastral area of Radslavice u Přerova (Přerov District). The find was dated to the Lusatian Urnfield culture.

Zdeněk Schenk

Rosice (k. ú. Rosice u Brna, okr. Brno-venkov)
„Okrouhlík“.

Pozdní doba bronzová. Depot. Průzkum detektorem kovu.
 Uložení nálezu: Muzeum Brněnska, p. o., inv. č. 261/20-1 – 261/20-6.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V posledních dnech měsíce března 2020 ohlásil J. Svoboda z Rosic nálezu depotu šesti bronzových nápažníků, které našel při procházce s detektorem kovů v lese u Rosic (obr. 36). Na místě nálezu byla zaměřena poloha výkopu a proběhla jeho dokumentace. Depot se již nepodařilo zaznamenat v jeho původním uložení, dle údajů od nálezců nápažníky byly uloženy pohromadě, nikoliv ale uspořádány na sobě. V místě určeném nálezcem byla provedena menší sondáž, při které nebyly zjištěny žádné náznaky zahloubeného objektu či kamenné struktury, jež by mohla s depotem souviset. Soubor bronzových kruhových šperků z Rosic patří k velmi specifické skupině depozit typologicky shodného kruhového šperku, dle rozměrů pravděpodobně nápažníků, datovaných do stupně Ha B1 (podrobněji Čižmář, Parma 2020).

Obr. 36. Rosice. Depot bronzových nápažníků z Rosic. Foto J. Sláma.
Fig. 36. Rosice. Hoard of bronze armlets from Rosice. Photo by J. Sláma.

Literatura

Čižmář, I., Parma, D. 2020: Je libo 3, 6, nebo 12? Depot bronzových nápažníků z Rosic (okr. Brno-venkov). *Musaica archaeologica* 5(2), 63–77.

Summary

A detector survey in “Okrouhlík” field in the Rosice u Brna cadastral area (Brno-Country District) field found a hoard of six bronze armlets with rich engraved decoration dating back to the Late Bronze Age.

Ivan Čižmář, David Parma